16. Eggert Sigfússon, prestur að Vogsósum

Ýmislegt um séra Eggert á Vogsósum.
a) 4 blöð. Á þeim eru einnig nokkrar skrítlur og gamansögur. Rithönd ókunn.
b) 1 renningur með hendi Jóns Pálssonar.

Dót

Þegar síra Eggert Sigfússon var í Klausturhólum var þar vinnumaður er skyldi gæta fjár, en Kafalds-bylur var af norðri, Vinnumaður var skamma stund á braut og kom heim árla dags. Og þegar hann kom heim var Klerkur ekki risinn úr rekkju. Prestur spurði hann veðurs, en vinnumaður kvað illt veður vera með bylj af norðri. Prest grunaði þá að sauðamanni mundi kalt vera og spyr hvort hann vildi ekki „Bittersnafs“, og kvað hinn sjer það vel líka. — Prestur, er lá allsnakinn í sænginni, seildist þá, svo langur sem hann var, upp í hillu er þar var yfir höfðalagi hans; náði þar brennivínsflösku og bittersglasi, og skenkti síðan sauðamanni fullt staup af bitter-brennivíni. En er fjármaður hafði tæmt staupið ljet hann á sjer heyra að honum findist einhver afkeimur að bitter þessum og bað prest bragða af og vita hvort hann væri sjer ei samdóma. Prestur blandaði sjer þá drjúgan bittersnafs

En er hann hafði komið úti hlaupið, varð honum litið á miða er límdur var á glasið og varð hann þess þá vísari að það var ekki hinn ekta bitter er á glasinu var, heldur „jod“ er þeir höfðu drukkið saman við brennivínið. En svo varð presti bilt við þetta að hann stökk alstrípaður fram úr sænginni og niður á gólf; hann þreif af öllum kröptum um kvið sjer, engist saman í kút og öskraði hvað aftók um hjálp, því hann hefði drukkið eitur. Ráðskona ein heyrði ósköp prests og skundaði eptir því hvað um væri að vera. En jafnskjótt og hann varð hennar var skipaði hann henni að gefa sjer sem allrafyrst spenvolga nýmjólk að drekka, því hún væri eiturdrepandi, og myndi hann deyja ef ekki væri bráðt viðgjört þar sem hann hefði gleypt í sig eitur. — Hljóp þá stúlkan til fjóss, en er hún var að

setjast undir kúna kemur prestur í fjósið alstrípaður á hlaupum. — Þambaði hann svo nýmjólk sleitt sem aftók og er þess ei getið að honum hafi meira meint orðið og þess ei heldur hvernig honum reiddi af með það að komast til bæjar aptur. —

Saga þessi mun vera sönn.

— " —

Drengurinn: „Hann afi minn er dáinn!“

Presturinn: „Jaja drengur minn! Var vitjað læknis til hans?“ —

Drengurinn: „Nei-ei. Hann varð sjálf=dauður! —“

(úr „Heimskring“)

— " —

Bóndinn:

„Blótaðu ekki börnunum Björg mín! Það kemur fram við þau á síðasta degi helvítis ormana þín arna.“

Sigurður Briem og Jón Skotti —

Maður er nefndur Jón, hann var Jónsson; Gottsveins-sonar en gamla, er margar sögur eru um. — Jón var að auknefni nefndur „Skotti". — Það var eitt sinn þá Sigurður Briem var settur sýslumaður í Árnes-þingi að opinbert uppboð var haldið, innanhúss og var fjölmennt. Meðal uppboðs-gesta var Jón Skotti og bauð ótæpt í sölugóssið. Lá honum svo hátt rómur, svo ei heyrðust önnur boð en hans. En með því sýslumanni þótti Jón ei svo vel að efnum búinn sem skyldi, vildi hann ei sinna boðum hans; enda var kurr mikill í uppboðs-salnum út af því að til annars manns heyrðist utan til Jóns er bauð í sífellu. Sá sýslumaður að svo búið mátti ei standa og skipaði því Jóni svo höstugt út. — Jón brá vel við skipuninni og svarar með glymjandi röddu:

„Allt sem ~~gamall~~ beiðist ágætt kvendi
„Er til reiðu af minni hendi." Vona mín

Fór hann svo út, en hlátur varð mikill í salnum svo stans varð á uppboðinu. En ekki vissu menn hvort Jóni þótti sýslumaður sjálfur kvenlegur, eður honum þætti þótt kvenmaður, er bauð sér ~~við~~ sýslumanni, hafa keyp áhrif á hann að skipa Jóni út. —

Einusinni spurði ég sr. Eggert, er við vorum að tala um Grikki og Rómverja: „Hvaða yfirburði álítið þér að þeir (Grikkir og Rómverjar) hafi haft framyfir aðrar vestrænar þjóðir og þá menn, sem lifað hafa á síðari öldum? Voru þeir nú annars svo miklir sem af er látið?"
„Yfirburði? sagði sr. Eggert. Já, þeir voru nú miklir. ~~t.d.~~ T.d. andlegir. Getið þér bent á meiri spekinga en Sókrates Plato, Seneca o.fl. Líkamlegir: Getið þér bent á nokkra sem jafnast á við Apollo og Akkilles o.fl. Eða hvað segið þér um kurteisina þeirra? Það var heilagur siður Grikkja að ~~sá~~ yngri menn ~~yrðu~~ yrðu ávalt fyrri til að heilsa þeim sem eldri var, í hvaða stöðu sem þeir voru hvor um sig. Hvernig er það nú? ~~[illegible]~~ Sjáið þér nokkurntíma æskulýðinn, ungmennin bera lotningu fyrir neinu. Sá þykist beztur, sem getur brúkað mest kjaft, sem kallað er. Verðið þér var við, ef þér mætið embættismanni á götu — og geri ráð fyrir að þið þekkist — að hann verði fyrri til að heilsa yður en þér honum. Nei, þér megið þakka fyrir ef hann tekur ofan í kirkjunni! Þér eruð verzlunarmaður. Hafið þér aldrei orðið fyrir því að ósiðaðir unglingar hafa að ástæðulausu vaðið uppá yður með [illegible] frekju í yðar eigin húsi, afgæðing og ónotaskap út af smámunum um yðar eigið starf, komið og farið án þess að heilsa eða kveðja og ekki sagt svo mikið sem Takk fyrir það sem þér hafið látið þeim í té. Hafið þér yfirhöfuð séð eða heyrt að slíkir tildurtarfar hafi sýnt yður nokkra nærgætni, hluttekningu eða virðingu þó þeir hafi séð að þér voruð að vinna yðar verk eftir þeim reglum sem yður hafa verið settar af þeim sem yfir yður hafa ráðið. Svona eru menn nú alment, þó undantekningar séu til, en svona voru Grikkir ekki og Rómverjar ekki heldur. En unglingarnir nú þekkja ekki neitt til Grikkja og Rómverja: þeir lesa minna um þá en Amerísku [illegible] í reifarasögunum sem almenningur sækist svo mjög eftir nú á tímum.